

Suvestinė redakcija nuo 2012-07-01 iki 2012-07-12

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [4-40](#), i. k. 1031010ISTA0IX-1934

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SODININKŲ BENDRIJŲ
Į S T A T Y M A S**

2003 m. gruodžio 18 d. Nr. IX-1934
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas nustato sodininkų bendrijų steigimą, valdymą ir veiklą, pertvarkymą ir pabaigą, sodininkų bendrojo naudojimo turto valdymą, sodininkų bendrijos nario teises ir pareigas, mėgėjiško sodo teritorijos ir sodų sklypų tvarkymo bei naudojimo reikalavimus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Mėgėjiška sodininkystė** – veikla turint tikslą sodo sklype susikurti aktyvaus poilsio ir gyvenimo sąlygas, išsiauginti ar pasigaminti žemės ūkio produktų (vaisių, uogų, daržovių, gėlių, bitininkystės ir kitų produktų), taip pat tvarkyti kraštovaizdį ir naudotis juo rekreacijai, puoselėti ir tausoti jo išteklius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

2. **Mėgėjiško sodo sklypas** (toliau – **sodo sklypas**) – mėgėjiško sodo teritorijoje pagal žemėtvarkos projektą ar kitą teritorijų planavimo dokumentą suformuotas ir pažymėtas riboženkliais žemės sklypas.

3. **Mėgėjiško sodo teritorija** – teisės aktu mėgėjiškai sodininkystei skirta, pagal žemėtvarkos projektą arba kitą teritorijų planavimo dokumentą suformuota teritorija, suskirstyta į individualius sodo sklypus ir bendrojo naudojimo žemę (rekreacijai ir kitoms reikmėms).

4. **Sodininkas** – fizinis asmuo, nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomame žemės sklype užsiimantis mėgėjiška sodininkyste.

5. **Sodo namas** – nesudėtingas poilsiui skirtas statinys.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

6. **Vienbutis namas** – vienai šeimai skirtas namas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

3 straipsnis. Sodininkų bendrijos samprata

1. Sodininkų bendrija (toliau – bendrija) yra atitinkamo administracinio vieneto bendruomenės dalis, visapusiškai plėtojanti mėgėjišką sodininkystę, puoselėjanti ir tausojanti gamtą ir kraštovaizdį. Bendrija yra ribotos civilinės atsakomybės pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – įgyvendinti sodininkų bendrąsias teises ir pareigas, susijusias su mėgėjiško sodo teritorijos ir joje esančių bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra ir naudojimu.

2. Bendrija veikia vadovaudamasi savo narių solidarumo, lygiateisiškumo, demokratiškumo ir tarpusavio susitarimo bei pagalbos principais.

3. Bendrija savo veikloje vadovaujasi Civiliniu kodeksu, šiuo bei kitais įstatymais ir teisės aktais, bendrijos įstatais ir bendrijos vidaus tvarkos taisyklėmis.

4 straipsnis. Bendrijų susivienijimai

1. Bendrijos ir atskiri sodininkai gali jungtis į susivienijimus – savanoriškus pelno nesiekiančius viešuosius juridinius asmenis. Susivienijimų veiklą nustato Asociacijų įstatymas, kiek šis Įstatymas nenustato kitaip, bei susivienijimo įstatai.

2. Susivienijimai yra kaimo ar miesto, kuriame yra susivienijimo buveinė, bendruomenės dalis ir visapusiškai veikia puoselėdami ir plėtodami mėgėjišką sodininkystę bei jos tradicijas:

1) organizuoja ir teikia konsultacijas sodininkams dėl sodų sklypų tvarkymo, žemės ūkio augalų auginimo bei kitos mėgėjiškos sodininkystės veiklos;

2) skleidžia informaciją apie mėgėjišką sodininkystę, užsiima leidybine ir švietėjiška veikla;

3) atstovauja savo nariams ir gina jų interesus valstybės bei savivaldybių institucijose;

4) padeda realizuoti savo narių užaugintą produkciją;

5) turi kitų teisių ir pareigų, nustatytų jų įstatuose bei Asociacijų įstatyme.

5 straipsnis. Sodininkų draugijos

1. Bendrijos, susivienijimai ir sodininkai gali jungtis į sodininkų draugijas (toliau – draugijos) – savanoriškus pelno nesiekiančius viešuosius juridinius asmenis. Draugijų veiklą nustato Asociacijų įstatymas, kiek šis Įstatymas nenustato kitaip, bei draugijos įstatai.

2. Draugijų tikslai: veikti puoselėjant ir plėtojant mėgėjišką sodininkystę ir jos tradicijas, inicijuoti ir bendradarbiauti atliekant tyrimus mėgėjiškos sodininkystės ir aplinkosaugos srityse, diegti jų rezultatus, teikti konsultacijas bei rekomendacijas sodininkams, bendrijoms ir susivienijimams dėl bendrijų įstatų ir bendrijų vidaus tvarkos taisyklių rengimo, sodų sklypų tvarkymo, augalų auginimo bei kitos mėgėjiškos sodininkystės veiklos; skleisti informaciją apie mėgėjišką sodininkystę (leidybinė, švietėjiška, konsultacinė ir kita veikla); atstovauti savo nariams ir ginti jų interesus.

ANTRASIS SKIRSNIS MĖGĖJIŠKO SODO TERITORIJOS IR SODŲ SKLYPŲ TVARKYMAS BEI NAUDOJIMAS

6 straipsnis. Mėgėjiško sodo teritorija ir jos tvarkymo bendrieji reikalavimai

1. Mėgėjiško sodo teritoriją sudaro sodininkų ir kitų asmenų, įsigijusių mėgėjiško sodo teritorijoje sodo sklypą, naudojama nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomų sklypų ir bendrojo naudojimo žemė, kuri teisės aktais buvo skirta mėgėjiškai sodininkystei plėtoti (kolektyviniams sodams steigti) arba priskirta pagal vėliau patikslintą bendrijos teritorijos žemėtvarkos projektą ar kitą teritorijų planavimo dokumentą. Bendrojo naudojimo žemę bendrijos gali nuomoti ar išsipirkti iš valstybės. Bendrojo naudojimo žemėje esančius vidaus kelius, atlikus jų kadastrinius matavimus, perima ir tvarko savivaldybės administracija, išskyrus atvejus, kai sodininkų bendrija šią bendrojo naudojimo teritorijos dalį išsipirka. Už sodininkų bendrijos vidaus kelių kadastrinių matavimų atlikimą apmoka sodininkų bendrija, jeigu savivaldybės administracijos ir sodininkų bendrijos susitarimu nenustatyta kitaip.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

Nr. [XI-996](#), 2010-07-02, Žin., 2010, Nr. 84-4405 (2010-07-15), i. k. 1101010ISTA00XI-996

2. Laikantis Žemės įstatymo, mėgėjiško sodo teritorija yra priskiriama žemės ūkio paskirties žemei.

3. Mėgėjiško sodo teritorijoje žemės sklypai formuojami ir pertvarkomi pagal žemėtvarkos projektą ar kitą teritorijų planavimo dokumentą Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka.

4. Sodo sklype statiniai statomi laikantis šių reikalavimų:

1) pastatai turi būti statomi ne mažesniu kaip 3 m atstumu nuo sklypo ribos, inžineriniai statiniai (išskyrus tvoras) – ne mažesniu kaip 1 m atstumu nuo sklypo ribos, tačiau visais atvejais – kad jie nedarytų žalos kaimyninio sklypo naudotojui. Mažesniu atstumu statiniai gali būti statomi

turint rašytinį kaimyninio sklypo savininko ar sodininkų bendrijos (kai sklypas ribojasi su bendrojo naudojimo teritorija) valdybos ar pirmininko sutikimą;

2) tvoros tarp sklypų turi atitikti statybos techninių reglamentų nustatytus tvorų reikalavimus dėl kaimyninių sklypų insoliacijos. Norint statyti šių reikalavimų neatitinkančias tvoras, būtina turėti rašytinį kaimyninio sklypo savininko sutikimą. Atskirti sodo sklypą nuo sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo teritorijos galima aklina tvora;

3) statyti tvorą ant sklypo ribos (kai tvoros konstrukcijos peržengia sklypo ribą) galima turint rašytinį kaimyninio sklypo savininko ar sodininkų bendrijos (kai sklypas ribojasi su bendrojo naudojimo teritorija) valdybos ar pirmininko sutikimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-996](#), 2010-07-02, *Žin.*, 2010, Nr. 84-4405 (2010-07-15), i. k. 1101010ISTA00XI-996

5. Medžius ir krūmus mėgėjiško sodo teritorijoje sodininkai tvarko ir prižiūri savo nuožiūra. Atskirti sodo sklypą nuo kaimyninio sklypo gyvatvore per šių sklypų ribą galima turint rašytinį kaimyninio sklypo savininko sutikimą, o kai sklypas ribojasi su bendrojo naudojimo teritorija – rašytinį sodininkų bendrijos valdybos ar pirmininko sutikimą. Sodo sklype medžiai ir krūmai sodinami ir auginami laikantis šių reikalavimų:

1) aukštaūgiai medžiai, aukštesni kaip 3 m, sodinami ne mažesniu kaip 3 m atstumu nuo sklypo ribos; šiaurinėje sklypo dalyje arčiau kaip 5 m nuo kaimyninio sklypo ribos tokius medžius sodinti galima tik gavus rašytinį kaimyninio sklypo savininko sutikimą;

2) žemaūgiai medžiai, užaugantys iki 3 m aukščio, sodinami ne mažesniu kaip 2 m atstumu nuo sklypo ribos;

3) krūmai sodinami ne mažesniu kaip 1 m atstumu nuo sklypo ribos;

4) mažesniais, negu nurodyta šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose, atstumais sodiniai gali būti sodinami turint rašytinį kaimyninio sklypo savininko sutikimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-996](#), 2010-07-02, *Žin.*, 2010, Nr. 84-4405 (2010-07-15), i. k. 1101010ISTA00XI-996

6. Mėgėjiško sodo sklype Statybos įstatymo nustatyta tvarka galima statyti ar rekonstruoti vieną vienbutį gyvenamąjį namą ir jo priklausinius arba vieną sodo namą ir jo priklausinius nerengiant teritorijų planavimo dokumentų, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir nepažeidžiant trečiųjų asmenų teisėtų interesų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

Nr. [XI-996](#), 2010-07-02, *Žin.*, 2010, Nr. 84-4405 (2010-07-15), i. k. 1101010ISTA00XI-996

7. Pastatai gali būti statomi, jeigu neviršijami šie rodikliai:

1) sklypo užstatymo didžiausias tankumas – 30 proc.;

2) gyvenamojo pastato ar sodo namo didžiausias aukštis – 8,5 m;

3) priklausinio (pastato) didžiausias aukštis – 6 m;

4) priklausinio (pastato), priskiriamo nesudėtingiems statiniams, didžiausias aukštis – 5 m.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-996](#), 2010-07-02, *Žin.*, 2010, Nr. 84-4405 (2010-07-15), i. k. 1101010ISTA00XI-996

8. Nauji gyvenamieji namai gali būti statomi ne mažesniame kaip 0,04 ha sodo sklype.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-996](#), 2010-07-02, *Žin.*, 2010, Nr. 84-4405 (2010-07-15), i. k. 1101010ISTA00XI-996

9. Šio straipsnio 7 dalyje nurodyti rodikliai gali būti viršyti tik tuo atveju, jeigu yra patvirtinti atitinkami teritorijų planavimo dokumentai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-996](#), 2010-07-02, *Žin.*, 2010, Nr. 84-4405 (2010-07-15), i. k. 1101010ISTA00XI-996

10. Mėgėjiško sodo teritorija turi būti tvarkoma taip, kad prireikus į ją galėtų patekti atlikdami pareigas priešgaisrinės saugos, policijos, greitosios pagalbos ir kitų specialiųjų tarnybų darbuotojai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-996](#), 2010-07-02, *Žin.*, 2010, Nr. 84-4405 (2010-07-15), i. k. 1101010ISTA00XI-996

11. Vidaus tvarką mėgėjiško sodo teritorijoje nustato bendrijos vidaus tvarkos taisyklės.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-996](#), 2010-07-02, *Žin.*, 2010, Nr. 84-4405 (2010-07-15), i. k. 1101010ISTA00XI-996

7 straipsnis. Sodininkų bendrosios dalinės nuosavybės teisė ir jos įgyvendinimas

1. Sodininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso sodininkų bendromis lėšomis ar bendromis sutelktomis jėgomis pastatyti, įrengti ar kitaip įsigyti bendrojo naudojimo objektai: bendrojo naudojimo žemė su bendrojo naudojimo pastatais ir įrenginiais (tvoros, vartai, poilsio aikštelės, pliažai, miškai, vandens telkiniai ir kt.); bendroji inžinerinė įranga – vandentiekio, kanalizacijos, dujų, elektros, telekomunikacijų ir rodmenų tinklai, melioracijos įrenginiai, keliai, tiltai, lieptai, vamzdynai ir angos, elektros skydai ir kita bendrojo naudojimo inžinerinė techninė įranga, esanti bendrojo naudojimo teritorijose bei patalpose ar konstrukcijose, taip pat šie objektai, įrengti sodo sklypuose, jeigu jie susiję su visos mėgėjiško sodo teritorijos inžinerinės techninės įrangos veikimu ir jeigu jie nėra kitų asmenų nuosavybė.

2. Mėgėjiško sodo teritorijoje sodininkų lėšomis įrengtos elektros perdavimo ir skirstymo linijos, transformatorių pastotės, elektros skydinės ir kiti elektros perdavimui ir skirstymui reikalingi įrenginiai po šio Įstatymo įsigaliojimo Civilinio kodekso nustatyta tvarka iš bendrijos yra išperkami esamos būklės, laikantis Energetikos įstatymo reikalavimų ir Vyriausybės nustatytais terminais.

3. Mėgėjiško sodo teritorijoje esančius bendrojo naudojimo objektus valdo bendrija Civilinio kodekso, šio bei kitų įstatymų nustatyta tvarka.

4. Bendrijos valdymo organas privalo sudaryti bendrojo naudojimo objektų aprašą ir prireikus jį papildyti arba pakeisti. Šiame apraše turi būti nurodyta bendrojo naudojimo objektų techninė būklė. Bendrijos valdymo organas bendrojo naudojimo objektų aprašą viešai paskelbia nariams ir pateikia jį kitiems žinomiems su bendrojo naudojimo objektų valdymu susijusiems suinteresuotiems asmenims. Kiekvienas bendrijos narys turi teisę ginčyti bendrojo naudojimo objektų aprašą ir reikalauti turto inventorizaciją atlikti iš naujo. Sprendimus dėl pakartotinės inventorizacijos priima bendrijos narių susirinkimas.

5. Asmenys, kurie mėgėjiško sodo teritorijoje įsigyja žemės sklypą ir nepageidauja tapti bendrijos nariais, išstoję iš bendrijos arba iš jos pašalinti, taip pat juridiniai asmenys, kurie įsigyja žemės sklypą mėgėjiško sodo teritorijoje, privalo sudaryti su bendrija sutartis dėl naudojimosi bendrojo naudojimo objektais sąlygų, tvarkos ir kainų. Už visas paslaugas ir naudojimąsi bendrojo naudojimo objektais ne bendrijos nariai atsiskaito pagal bendrijos pateiktas sąskaitas sutartyje nustatytais sąlygomis ir tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

6. Sodininkai ir kiti asmenys mėgėjiško sodo teritorijoje privalo laikytis bendrijos nustatytų vidaus tvarkos taisyklių ir be bendrijos valdymo organo leidimo savavališkai nereguluoti, nekeisti, neremontuoti mėgėjiško sodo teritorijos bendrosios inžinerinės įrangos, bendrųjų konstrukcijų, bendrojo naudojimo patalpų ir objektų.

7. Sodininkai ir kiti asmenys, padarę žalą bendrijai, atsako ir atlygina nuostolius įstatymų nustatyta tvarka.

8 straipsnis. Sodo sklypo pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties keitimas ir sodo sklypo perleidimo sąlygos

1. Žemės įstatymo nustatyta tvarka žemės ūkio pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis mėgėjiško sodo teritorijoje ar jos dalyse keičiama bendrojo naudojimo žemės sklypuose, kai planuojama sodininkų bendrijos veikla neatitinka mėgėjiškos sodininkystės tikslų ar kai sodininkų bendrija likviduojama.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

2. Mėgėjiško sodo teritorijos daliai, kurioje pakeista pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis, nustatomas naujas jos naudojimo bei tvarkymo režimas pagal teritorijų planavimo dokumentus.

3. Asmenys, įsigiję mėgėjiško sodo teritorijoje sodo sklypą, prieš perleisdami savo sklypą ar jo dalį kitam asmeniui, privalo pranešti bendrijai jos įstatų nustatyta tvarka bei terminais ir gauti pažymą apie atsiskaitymą už prievolės bendrijai. Pažyma pateikiama notarui sudarant sodo sklypo pirkimo–pardavimo, dovanojimo ar kitą sodo sklypo perleidimo sutartį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

TREČIASIS SKIRSNIS BENDRIJOS STEIGIMAS

9 straipsnis. Bendrijos steigimas

1. Bendrijos steigėjais gali būti bendrijos steigimo sutartį sudarę sodininkai. Steigimo sutartį pasirašo visi steigėjai.

2. Bendriją gali steigti mažiausiai trys steigėjai.

3. Sudarę steigimo sutartį, bendrijos steigėjai steigimo sutartyje nustatyta tvarka viešai praneša mėgėjiško sodo teritorijos sodininkams apie steigiamą bendriją, parengia bendrijos įstatų projektą, šio Įstatymo nustatyta tvarka sušaukia steigiamąjį susirinkimą.

4. Visi bendrijos steigėjai ir sodininkai, dalyvavę steigiamajame susirinkime ir balsavę už bendrijos įsteigimą, nuo bendrijos įregistravimo tampa jos nariais.

10 straipsnis. Bendrijos steigiamasis susirinkimas

1. Steigėjai iki bendrijos įregistravimo juridinių asmenų registre privalo parengti darbotvarkę ir sušaukti steigiamąjį susirinkimą.

2. Apie šaukiamą steigiamąjį susirinkimą ne vėliau kaip prieš dvi savaites iki susirinkimo dienos steigėjai steigimo sutartyje nustatyta tvarka viešai praneša visiems mėgėjiško sodo teritorijos sodininkams ir kartu pateikia susirinkimo darbotvarkę, bendrijos įstatų projektą ir nurodo susirinkimo vietą bei laiką.

3. Steigiamajame susirinkime turi teisę dalyvauti ir balsuoti visi sodininkai. Steigiamajame susirinkime jie turi tas pačias teises kaip ir steigėjai.

4. Steigiamajam susirinkimui (taip pat pakartotiniam susirinkimui) taikomos šio Įstatymo nuostatos bendrijos narių susirinkimui dėl kvorumo, sprendimų priėmimo bei protokolo surašymo.

5. Steigiamasis susirinkimas turi patvirtinti bendrijos įstatus, išrinkti bendrijos narių susirinkimo renkamų bendrijos organų narius, priimti sprendimą dėl bendrijos buveinės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-603](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-14 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-603

6. Steigiamojo susirinkimo sprendimai priimami kvalifikuota 2/3 susirinkime dalyvavusių mėgėjiško sodo teritorijos sodininkų balsų dauguma.

7. Jeigu steigiamasis susirinkimas neįvyksta, pakartotinis bendrijos steigiamasis susirinkimas šaukiamas ne anksčiau kaip po dviejų savaitių, skaičiuojant nuo prieš tai skelbto steigiamojo susirinkimo dienos. Pakartotinis steigiamasis susirinkimas šaukiamas tokia pat tvarka kaip ir neįvykęs susirinkimas.

11 straipsnis. Bendrijos įstatai

1. Bendrijos įstatai yra bendrijos steigimo dokumentas, kuriuo ji vadovaujasi savo veikloje.
2. Bendrijos įstatuose turi būti nurodyta:
 - 1) bendrijos pavadinimas;
 - 2) teisinė forma – bendrija;
 - 3) bendrijos buveinės keitimo tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-603](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-14 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-603

- 4) bendrijos veiklos tikslai;
- 5) narystės bendrijoje sąlygos, bendrijos narių teisės, pareigos;
- 6) priėmimo į bendrijos narius, išstojimo ir pašalinimo iš bendrijos narių sąlygos ir tvarka;
- 7) bendrijos narių susirinkimo kompetencija, jo šaukimo ir balsavimo jame tvarka;
- 8) bendrijos valdymo organai, jų kompetencija, rinkimo ir atšaukimo tvarka bei šių organų narių atsakomybė;
- 9) kiti bendrijos organai, jų kompetencija bei šių organų rinkimo ir atšaukimo tvarka;
- 10) tikslinių, kaupiamųjų ir kitų su bendrijos veikla susijusių įnašų nustatymo ir mokėjimo tvarka, nepiniginių įnašų įvertinimo bei bendrijos narių ir jų šeimos narių darbo sąnaudų įskaitymo į įnašus tvarka;
- 11) bendrijos pajamų paskirstymo bei naudojimo tvarka;
- 12) bendrijos finansiniai metai, jeigu jie nėra kalendoriniai metai;
- 13) bendrijos įstatų keitimo tvarka;
- 14) bendrijos veiklos laikotarpis, jei jis yra ribotas.
3. Įstatuose gali būti ir kitų įstatymams neprieštaraujančių nuostatų.
4. Bendrijos įstatus po steigiamojo susirinkimo turi pasirašyti visi steigėjai. Pakeistus bendrijos įstatus pasirašo narių susirinkimo, priėmusio sprendimą pakeisti bendrijos įstatus, įgaliotas asmuo.
5. Įstatų pakeitimai ir visas pakeistų įstatų tekstas kartu su kitais teisės aktų nurodytais dokumentais turi būti pateikti juridinių asmenų registru. Pakeisti bendrijos įstatai įsigalioja nuo jų įregistravimo juridinių asmenų registre.

12 straipsnis. Bendrijos vidaus tvarkos taisyklės

1. Bendrijos vidaus tvarkos taisyklės nustato vidaus tvarką sodininkų bendrijai priskirtoje mėgėjiško sodo teritorijoje.
2. Bendrijos vidaus tvarkos taisyklėse gali būti nustatytas ramybės laikas nakties metu, atliekų tvarkymo reikalavimai, sodo sklype leidžiamų laikyti smulkių naminių gyvūnų (triušių, nutrijų, šunų, paukščių, bičių ir kt.) rūšių sąrašas, jų laikymo tvarka ir sąlygos, bendrojo naudojimo objektų priežiūros bei kiti sodininkams svarbūs bendro gyvenimo klausimai.
3. Bendrijos vidaus tvarkos taisyklės tvirtina bendrijos narių susirinkimas. Taisyklės skelbiamos viešai bendrijos įstatų nustatyta tvarka.
4. Bendrijos vidaus tvarkos taisyklės yra privalomos visiems asmenims, įsigijusiems mėgėjiško sodo teritorijoje sodo sklypą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

13 straipsnis. Bendrijos registravimas

1. Bendrija laikoma įsteigta nuo jos įregistravimo juridinių asmenų registre.
2. Bendrija įregistruojama po to, kai įvyko steigiamasis susirinkimas, kuriame buvo patvirtinti bendrijos įstatai, išrinkti pagal bendrijos įstatus narių susirinkimo renkami bendrijos organai, taip pat kai juridinių asmenų registru yra pateikti Civiliniame kodekse ir šiame Įstatyme nurodyti dokumentai.

3. Bendrijai įregistruoti, be Civilinio kodekso 2.64 straipsnyje nurodytų dokumentų, turi būti pateikta steigimo sutartis, steigiamojo susirinkimo protokolas, steigiamajame susirinkime dalyvavusių sodininkų sąrašas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS BENDRIJOS VALDYMAS

14 straipsnis. Bendrijos organai

1. Bendrijos organai yra:
 - 1) bendrijos narių susirinkimas;
 - 2) vienasmenis – tik bendrijos pirmininkas arba kolegialus – bendrijos valdyba.
2. Bendrijos susirinkimas gali rinkti revizijos komisiją (revizorių).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

3. Bendrija įgyja civilines teises, prisiima pareigas ir jas įgyvendina per savo valdymo organus.

15 straipsnis. Bendrijos narių susirinkimas

1. Bendrijos narių susirinkimas turi išimtinę teisę:
 - 1) keisti bendrijos įstatus;
 - 2) iš bendrijos narių rinkti ir atšaukti bendrijos valdymo organo narius, o kai yra valdyba, iš jos narių rinkti valdybos pirmininką bei tvirtinti valdybos darbo reglamentą;
 - 3) nustatyti bendrijos ūkinės veiklos organizavimo ir valdymo tvarką bei su tuo susijusius įgaliojimus valdymo organui, taip pat jų darbo apmokėjimo sąlygas, samdomų darbuotojų skaičių ir jų darbo apmokėjimo tvarką arba sutarčių su mėgėjiško sodo teritorijos priežiūros ir administravimo paslaugas teikiančiomis įmonėmis ar asmenimis sudarymo sąlygas;
 - 4) iš bendrijos narių rinkti revizijos komisiją bei jos pirmininką (revizorių) ir tvirtinti šios komisijos darbo reglamentą. Jeigu revizijos komisija nesudaroma (revizorius nerenkamas), rinkti ir atšaukti audito įmonę, nustatyti audito paslaugų apmokėjimo sąlygas;
 - 5) tvirtinti bendrijos metinę pajamų ir išlaidų sąmatą, bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo (remonto ar rekonstrukcijos) ar modernizavimo metinį bei ilgalaikį planą, lėšų įstatymuose ir kituose teisės aktuose nurodytiems privalomiesiems statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimams įgyvendinti kaupimo tvarką;
 - 6) vertinti bendrijos valdymo organo veiklą, tvirtinti metinę bendrijos ūkinės ir finansinės veiklos ataskaitą ir revizijos komisijos (revizoriaus) ar audito išvadas apie bendrijos finansinę veiklą;
 - 7) spręsti bendrijos narių šalinimo iš bendrijos klausimus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

- 8) nustatyti disponavimo bendrijos turtu ir lėšomis tvarką, spręsti lėšų skolinimosi bei pajamų paskirstymo klausimus;
- 9) nustatyti ir tvirtinti bendrijos vidaus tvarkos taisykles;
- 10) spręsti klausimus dėl bendrijos stojimo į susivienijimus ir draugijas, išstojimo iš jų;
- 11) priimti sprendimą dėl bendrijos reorganizavimo ir patvirtinti reorganizavimo sąlygas;
- 12) priimti sprendimą pertvarkyti bendriją;
- 13) priimti sprendimą likviduoti bendriją, atšaukti bendrijos likvidavimą, išskyrus šiame Įstatyme nustatytas išimtis;
- 14) rinkti ir atšaukti bendrijos likvidatorių, išskyrus šiame Įstatyme nustatytas išimtis;
- 15) spręsti mėgėjiško sodo teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo ir priežiūros, užstatymo ir kitus teritorijos planavimo, infrastruktūros plėtros ir bendrijos bendro naudojimo turto naudojimo, tvarkymo ir pardavimo klausimus.

2. Bendrijos narių susirinkimas gali priimti sprendimus ir kitais pagal bendrijos įstatus jo kompetencijai priskirtais klausimais.

3. Bendrijos narių susirinkimas neturi teisės pavesti kitiems bendrijos organams spręsti jo kompetencijai priskirtų klausimų.

4. Bendrijos narių susirinkimo sprendimai priimami paprasta dalyvaujančių susirinkime narių balsų dauguma, jeigu šis Įstatymas nenustato kitaip.

5. Bendrijos nariai dėl susirinkimuose svarstomų klausimų gali balsuoti iš anksto raštu bendrijos įstatų nustatyta tvarka. Raštu iš anksto balsavę nariai laikomi dalyvaujančiais narių susirinkime ir jų balsai įskaitomi į susirinkimo kvorumą bei balsavimo rezultatus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

16 straipsnis. Susirinkimų šaukimo ir organizavimo tvarka

1. Bendrijos narių susirinkimo (eilinio ir neeilinio) šaukimo iniciatyvos teisę turi bendrijos valdymo organas, 1/10 bendrijos narių ir revizijos komisija (revizorius).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

2. Bendrijos narių susirinkimas šaukiamas bendrijos valdymo organo sprendimu.

3. Bendrijos narių susirinkimo šaukimo iniciatoriai valdymo organui pateikia paraišką. Joje turi būti nurodytos bendrijos narių susirinkimo sušaukimo priežastys ir tikslai, iniciatorių atstovas, pateikti pasiūlymai dėl susirinkimo darbotvarkės, vietos ir datos, siūlomų sprendimų projektai. Bendrijos narių susirinkimas turi įvykti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo paraiškos gavimo dienos. Apie šaukiamą bendrijos narių susirinkimą jo organizatorius turi ne vėliau kaip prieš 14 dienų iki susirinkimo dienos paskelbti skelbimų lentoje arba kitose gerai matomose vietose mėgėjiško sodo teritorijoje, nurodyti susirinkimo organizavimo vietą ir laiką ir kartu paskelbti susirinkimo darbotvarkę bei siūlomų sprendimų projektus arba nurodyti vietą, kur ir kokiu laiku galima susipažinti su sprendimų projektais. Jeigu susirinkimo darbotvarkėje numatyta rinkti ar atšaukti valdymo organą, pakeisti bendrijos įstatus, svarstyti lėšų skolinimosi, bendrijos reorganizavimo, pertvarkymo ir likvidavimo klausimus, apie bendrijos narių susirinkimo šaukimą kiekvienam bendrijos nariui turi būti pranešama raštu arba pasirašytinai, arba vietos laikraštyje (jeigu toks yra) ir viename iš pagrindinių Lietuvos Respublikos dienraščių.

4. Jeigu bendrijos valdymo organas nepriėmė sprendimo sušaukti bendrijos narių susirinkimą per mėnesį nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodytos paraiškos gavimo dienos, narių susirinkimas gali būti sušaukiamas daugiau kaip 1/10 bendrijos narių, revizijos komisijos (revizoriaus) sprendimu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

5. Eilinis bendrijos narių susirinkimas turi būti šaukiamas kiekvienais metais ne vėliau kaip per 4 mėnesius po finansinių metų pabaigos, o neeiliniai – prireikus. Kiekviename bendrijos narių susirinkime išrenkamas susirinkimo pirmininkas ir sekretorius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

6. Bendrijos valdymo organas pagal iniciatorių paraišką per nustatytą vieno mėnesio terminą neprivalo sušaukti bendrijos narių susirinkimo, jei nėra praėję 4 mėnesiai po finansinių metų pabaigos, jei iniciatorių siūlomi klausimai nepriskirti spręsti narių susirinkimo kompetencijai, nurodytai šio įstatymo 15 straipsnyje, jei paraiška paduota nesilaikant šio straipsnio 3 dalies reikalavimų. Šiais atvejais bendrijos valdymo organas atsakymą sušaukti narių susirinkimą turi motyvuoti ir pranešti iniciatorių nurodytam atstovui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, Žin., 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

7. Bendrijos narių susirinkime bendrijos nariai dalyvauja patys ar per įgaliotą asmenį. Bendrijos narių susirinkime kiekvienas bendrijos narys turi po vieną balsą.

8. Bendrijos nariai sprendimus gali priimti ir nesusaukę susirinkimo, bet jie turi raštu pareikšti nuomonę apie savo sprendimą bendrijos įstatų nustatyta tvarka.

9. Bendrijos narių susirinkime dalyvaujantys bendrijos nariai registruojami pasirašytinai susirinkimo dalyvių sąraše. Už bendrijos narį, atstovaujimą įgalioto asmens pagal šio straipsnio 7 ir 16 dalis, pasirašo įgaliotas asmuo. Susirinkimo dalyvių sąrašą pasirašo bendrijos narių susirinkimo pirmininkas ir sekretorius. Bendrijos nariai dėl susirinkimuose svarstomų klausimų gali iš anksto pareikšti savo nuomonę raštu bendrijos įstatų nustatyta tvarka. Susirinkimo dalyvių sąraše turi būti nurodyti nariai, iš anksto pareiškę nuomonę raštu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, Žin., 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

10. Bendrijos narių susirinkimas gali priimti sprendimus ir yra laikomas įvykusi, kai jame dalyvauja daugiau kaip 1/2 bendrijos narių. Jeigu kvorumo nėra, bendrijos narių susirinkimas laikomas neįvykusi ir ne anksčiau kaip po 14 dienų gali būti sušauktas pakartotinis bendrijos narių susirinkimas, turintis teisę priimti sprendimus pagal neįvykusio susirinkimo darbotvarkę. Sprendimai pakartotiniame susirinkime priimami paprasta ar šio straipsnio 12 dalyje nustatytais atvejais – kvalifikuota bendrijos narių balsų dauguma. Į dalyvaujančių bendrijos susirinkime narių skaičių įskaičiuojami ir tie nariai, kurie iš anksto yra pareiškę savo nuomonę raštu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, Žin., 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

11. Bendrijos narių susirinkimo sprendimai yra teisėti, kai už juos balsuoja daugiau kaip 1/2 susirinkime dalyvaujančių bendrijos narių, išskyrus šio straipsnio 12 dalyje numatytus atvejus.

12. Bendrijos narių susirinkimo sprendimai dėl nario pašalinimo iš bendrijos, dėl bendrijos įstatų pakeitimo, dėl valdymo organo arba kolegialaus valdymo organo narių rinkimo ar atšaukimo, dėl bendrijos reorganizavimo, pertvarkymo ar likvidavimo priimami kvalifikuota balsų dauguma, kurią nustato bendrijos įstatai ir kuri negali būti mažesnė kaip 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių narių balsų. Bendrijos narių susirinkimo sprendimai dėl lėšų skolinimosi, taip pat kai sprendimai priimami raštu nesusaukus susirinkimo, yra teisėti, jei už juos balsuoja daugiau kaip 1/2 bendrijos narių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, Žin., 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

13. Balsavimas bendrijos narių susirinkime yra atviras. Slaptas balsavimas yra privalomas klausimais, dėl kurių nors vienas bendrijos narys ar jo įgaliotas asmuo pageidauja slapto balsavimo ir tam pritaria daugiau kaip 1/10 susirinkime dalyvaujančių bendrijos narių. Slaptas balsavimas organizuojamas ir vyksta bendrijos įstatų nustatyta tvarka.

14. Bendrijos narių susirinkimai turi būti protokoluojami. Protokolą pasirašo susirinkimo pirmininkas ir sekretorius.

15. Protokolas turi būti parengtas ir pasirašytas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo bendrijos narių susirinkimo dienos. Prie bendrijos narių susirinkimo protokolo turi būti pridedama: susirinkimo dalyvių sąrašas; įgaliojimai ir kiti dokumentai, patvirtinantys asmenų teisę balsuoti; dokumentai, patvirtinantys, kad nariams buvo pranešta apie narių susirinkimo sušaukimą. Prie protokolo taip pat pridedami dokumentai, patvirtinantys bendrijos narių išankstinę nuomonę pareiškimą raštu.

16. Vienas įgaliotas asmuo gali atstovauti ne daugiau kaip 1/20 bendrijos narių. Balsavimo teisės perleidimo sutartyje bendrijos narys ir jo įgaliotas asmuo turi nustatyti balsavimo teisės įgyvendinimo tvarką ir būdus. Įgaliotas asmuo, dalyvaudamas bendrijos narių susirinkime, atstovauja bendrijos nariams, kurie yra jam perleidę savo balsavimo teisę ir patys nedalyvauja

bendrijos narių susirinkime, ir turi atitinkamą jam perleistų balsų skaičių, kuriuos gali paskirstyti pagal balsavimo teisę perleidusių bendrijos narių nurodymus. Šiuo atveju laikoma, kad bendrijos narių susirinkime dalyvauja visi atstovaujami nariai. Balsavimo teisės perleidimo sutarties notaras netvirtina.

17. Visi bendrijos narių susirinkimų priimti sprendimai registruojami ir skelbiami bendrijos įstatuose nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

17 straipsnis. Bendrijos valdymo organas

1. Bendrijos valdymo organo narius iš bendrijos narių renka bendrijų narių susirinkimas bendrijos įstatuose nustatytam, bet ne ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui. Vietoj atsistatydinusių ar atšauktų bendrijos valdybos narių kiekvienas valdybos narys renkamas tik iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos. Valdymo organų narių kadencijų skaičius neribojamas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

2. Jeigu bendrijos valdymo organas yra bendrijos valdyba, jos narių skaičių nustato bendrijos įstatai. Valdybą turi sudaryti ne mažiau kaip trys nariai.

3. Bendrijos valdyba veikia pagal bendrijos narių susirinkimo patvirtintą darbo reglamentą. Bendrijos valdybos veiklai vadovauja jos pirmininkas. Pirmininką iš valdybos narių renka bendrijos narių susirinkimas.

4. Bendrijos valdybos sprendimai priimami posėdžiuose. Posėdžių šaukimo iniciatyvos teisę turi kiekvienas valdybos narys. Valdybos posėdis laikomas įvykusi, kai jame dalyvauja daugiau kaip 2/3 valdybos narių. Balsavimo metu kiekvienas bendrijos valdybos narys turi vieną balsą. Valdybos narys neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas. Valdybos sprendimas laikomas priimtu, kai už jį balsuoja daugiau kaip pusė valdybos narių. Jei bendrijos valdybos narių balsai „už“ ir „prieš“ pasiskirsto po lygiai, lemia bendrijos valdybos pirmininko balsas. Valdybos posėdžiai turi būti protokoluojami, išskyrus atvejį, kai sprendimą pasirašo visi valdybos nariai.

5. Ne vėliau kaip likus 10 dienų iki eilinio bendrijos narių susirinkimo bendrijos valdymo organas privalo parengti bendrijos veiklos ataskaitą. Joje turi būti bendrijos veiklos per ataskaitinius finansinius metus apžvalga, svarbiausi įvykiai bendrijoje einamaisiais finansiniais metais iki eilinio narių susirinkimo, bendrijos veiklos planai ir prognozės. Bendrijos įstatuose gali būti nustatyta ir daugiau bendrijos veiklos ataskaitos reikalavimų.

18 straipsnis. Bendrijos valdymo organo kompetencija ir atsakomybė

1. Bendrijos valdymo organas organizuoja bendrijos veiklą, priima į darbą ir atleidžia darbuotojus, sudaro ir nutraukia su jais darbo sutartis. Bendrijos valdymo organas veikia bendrijos vardu santykiuose su kitais asmenimis ir turi teisę sudaryti sandorius. Šio Įstatymo nurodytus sandorius bendrijos valdymo organas gali sudaryti, kai yra toks narių susirinkimo sprendimas.

2. Bendrijos valdymo organas:

- 1) organizuoja bendrijos veiklą ir prižiūri, ar laikomasi jos įstatų;
- 2) įgyvendina bendrijos metinę pajamų ir išlaidų sąmatą, bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo (remonto, rekonstrukcijos) ar modernizavimo metinį bei ilgalaikį planą, sudaro metinę finansinę atskaitomybę ir ją pateikia bendrijos narių susirinkimui;
- 3) tvarko ir saugo bendrijos bendrojo naudojimo turto ir objektų registravimo knygą, bendrijos techninius ir juridinius dokumentus;
- 4) šio Įstatymo nustatytais atvejais ir narių prašymu pateikia informaciją ir dokumentus bendrijos narių susirinkimui;
- 5) bendrijos dokumentus ir duomenis pateikia juridinių asmenų registrui;
- 6) šiame Įstatyme nurodytą informaciją viešai skelbia įstatuose nustatyta tvarka;

7) teikia bendrijos nariams reikalingą informaciją. Už bendrijos teikiamų dokumentų kopijas mokama bendrijos narių susirinkimo nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

8) sprendžia naujų narių priėmimo į bendriją, narių skatinimo, drausminimo klausimus;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

9) atlieka kitas šio Įstatymo ir kitų įstatymų bei kitų teisės aktų, taip pat bendrijos įstatų nustatytas pareigas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

3. Bendrijos valdymo organas nagrinėja bendrijos narių pareiškimus, prašymus bei skundus ir per vieną mėnesį pateikia atsakymą.

4. Bendrijos valdymo organas turi užtikrinti, kad revizijos komisijai (revizoriui) ar auditoriui būtų pateikti visi sutartyje su audito įmone nurodytam patikrinimui reikalingi bendrijos dokumentai.

5. Bendrijos valdymo organų narių, nevykdančių arba netinkamai vykdančių pareigas, atsakomybę nustato Civilinis kodeksas, šis ir kiti įstatymai. Bendrijos valdybos nariai privalo solidariai atlyginti bendrijai nuostolius, padarytus dėl valdybos sprendimų, priimtų pažeidžiant bendrijos įstatus, šį ir kitus įstatymus. Nuo pareigos atlyginti nuostolius atleidžiami tie valdybos nariai, kurie balsavo prieš tokį sprendimą arba nedalyvavo posėdyje jį priimant ir per 7 dienas po to, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokį sprendimą, įteikė posėdžio pirmininkui rašytinį protestą. Valdymo organo nario atsistatydinimas ar atšaukimas iš pareigų neatleidžia jo nuo dėl jo kaltės padarytų nuostolių atlyginimo. Valdymo organo narys gali būti atleidžiamas nuo nuostolių, kuriuos jis padarė eidamas savo pareigas, atlyginimo, jeigu jis rėmėsi bendrijos dokumentais ir kita informacija, kurių tikrumu nebuvo pagrindo abejoti, arba veikė neviršydamas normalios ūkinės rizikos. Ginčus dėl nuostolių atlyginimo sprendžia teismas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

19 straipsnis. Veiklos kontrolė

1. Bendrijos ūkinę finansinę veiklą kontroliuoja revizijos komisija (revizorius). Revizijos komisijos nariai ir jos pirmininkas (revizorius) renkami narių susirinkime ne ilgesnei kaip 3 metų kadencijai.

2. Revizijos komisijos (revizoriaus) darbo tvarką nustato jos darbo reglamentas.

3. Revizijos komisijos nariu (revizoriumi) negali būti bendrijos valdymo organo nariai, jų sutuoktiniai ar sugyventiniai, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka, ir asmenys, kuriuos su valdybos nariais ar bendrijos pirmininku sieja artimi giminystės ar svainystės ryšiai (tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai, seserys, taip pat sutuoktinių ar sugyventinių broliai, seserys, tėvai ir vaikai).

4. Jeigu revizijos komisija nesudaroma (nerenkamas revizorius), bendrijos įstatuose turi būti numatyta, kad jos ūkinę finansinę veiklą kontroliuoja bendrijos narių susirinkimo renkama audito įmonė.

5. Revizijos komisija (revizorius) arba audito įmonė:

1) tikrina bendrijos ūkinę finansinę veiklą;

2) informuoja bendrijos narių susirinkimą, bendrijos valdymo organą apie bendrijos veiklos pažeidimus;

3) finansiniams metams pasibaigus, narių susirinkimui pateikia išvadą dėl bendrijos metinės finansinės atskaitomybės;

4) privalo atlikti neeilinį ūkinės finansinės veiklos patikrinimą, jei to reikalauja ne mažiau kaip 1/4 bendrijos narių, ir ataskaitą pateikti bendrijos narių susirinkimui.

PENKTASIS SKIRSNIS BENDRIJOS IR JOS NARIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

20 straipsnis. Bendrijos teisės ir pareigos

1. Bendrija gali turėti ir įgyti tik tokias civilines teises ir pareigas, kurios neprieštarauja įstatymams, bendrijos įstatams ir veiklos tikslams.

2. Bendrijai draudžiama:

- 1) bendrijos pajamas skirti kitai, negu yra nustatyta bendrijos įstatuose, veiklai;
- 2) neatlygintinai perduoti bendrijos turtą nuosavybėn, pagal patikėjimo ar panaudos sutartį bendrijos nariui ar kitam asmeniui;
- 3) teikti paskolas, įkeisti savo turtą (išskyrus atvejus, kai turtas įkeičiamas savo prievolėms užtikrinti), garantuoti, laiduoti ar kitaip užtikrinti kitų asmenų prievolių įvykdymą;
- 4) skolintis pinigų iš savo nario ar kito asmens, mokant palūkanas, išskyrus Lietuvos Respublikoje registruotas kredito įstaigas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

5) būti neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens steigėja.

3. Bendrija turi teisę verstis įstatymų nedraudžiama ir jos įstatuose numatyta ūkine komercine veikla, kuri neatsiejama susijusi su bendrijos veiklos tikslais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

4. Bendrija gali turėti antspaudą.

21 straipsnis. Bendrijos nariai

1. Bendrijos nariu gali būti mėgėjiško sodo teritorijos, kurioje įsteigta bendrija, sodininkas. Jei mėgėjiško sodo teritorijoje esantį žemės sklypą nuosavybės ar kitomis teisėmis valdo keli fiziniai asmenys (sodininkai), bendrijos nariu gali būti tik vienas iš jų.

2. Bendrijos nario teises ir pareigas sodininkas įgyja nuo įstojimo į bendriją dienos, išskyrus atvejus, kai sodininkai nariais tampa nuo bendrijos įregistravimo. Į bendriją įstojama ir iš jos išstojama bendrijos įstatų nustatyta tvarka.

3. Bendrijos buveinėje turi būti asmenų, įsigijusių mėgėjiško sodo teritorijoje sodo sklypą, registravimo knyga, kurioje registruojami visi sodininkai ir juridiniai asmenys. Joje turi būti nurodyta sodininko vardas ir pavardė, gimimo data, gyvenamoji vieta, juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė (adresas), sklypo valdymo teisės pagrindas, sodo sklypo plotas ir adresas, sodininko įstojimo į bendrijos narius ir išstojimo iš bendrijos narių data. Registravimo knygoje gali būti nurodomi ir kiti duomenys, jei tai numatyta bendrijos įstatuose. Su šia registravimo knyga turi teisę susipažinti kiekvienas asmuo, įsigijęs sodo sklypą mėgėjiško sodo teritorijoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

4. Narystė bendrijoje pasibaigia nariui mirus, nariui netekus nuosavybės ar kitų teisių, kurių pagrindu jis valdė mėgėjiško sodo teritorijoje esantį sodo sklypą, nariui išstojus iš bendrijos ar bendrijai jį pašalinus iš bendrijos bei bendriją likvidavus.

5. Bendrijos nariui gali būti išduodamas bendrijos įstatuose nustatytos formos bendrijos nario pažymėjimas.

22 straipsnis. Bendrijos nario teisės ir pareigos

1. Bendrijos nario teises ir pareigas nustato šis ir kiti įstatymai, taip pat bendrijos įstatai ir bendrijos vidaus tvarkos taisyklės.

2. Bendrijos narys turi šias teises:

1) dalyvauti ir balsuoti bendrijos narių susirinkime, rinkti ir būti išrinktas bendrijos valdymo organo nariu, revizijos komisijos nariu (revizoriumi);

2) reikalauti, kad bendrijos valdymas ir bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomų bendrojo naudojimo objektų naudojimas bei priežiūra atitiktų visų bendrijos narių bendrąsias teises ir teisėtus interesus;

3) imtis būtinų priemonių, kad būtų išvengta žalos ar pašalinta grėsmė bendrojo naudojimo ir individualiems objektams, ir reikalauti atlyginti padarytus nuostolius;

4) viešosios prekybos vietose (turgavietėse, mugėse, prekybos paviljonuose ir kt.) įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parduoti sodo sklype išaugintą mėgėjiškos sodininkystės produkciją;

5) susipažinti su bendrijos dokumentais ir gauti visą bendrijos turimą informaciją apie jos veiklą;

6) įgyvendinti kitas įstatymų nustatytas teises ir bendrijos įstatuose nustatytas neturtines teises;

7) ištotti iš bendrijos.

3. Bendrijos narys, jo šeimos nariai turi teisę naudotis bendrijos bendrojo naudojimo objektais pagal jų funkcinę paskirtį, nepažeisdami kitų mėgėjiško sodo teritorijos sodininkų, jų šeimos narių teisių bei teisėtų interesų ir aplinkos apsaugos reikalavimų.

4. Bendrijos narys turi šias pareigas:

1) laikytis bendrijos įstatų, vykdyti bendrijos narių susirinkimo, bendrijos valdymo organo sprendimus;

2) tinkamai naudoti ir prižiūrėti nuosavybės ar kitos teisės pagrindu valdomą sodo sklypą, nedarydamas žalos kaimyninių sklypų naudotojams ir aplinkai;

3) tausoti bendrijos turtą ir bendrojo naudojimo objektus, laikytis bendrijos vidaus tvarkos taisyklių, užtikrinti, kad šių taisyklių laikytųsi jo šeimos nariai ar kiti teisėti jo turto naudotojai;

4) nustatyta tvarka atsiskaityti už jam teikiamas paslaugas, mokėti bendrijos nario mokesčius;

5) pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus apmokėti bendrijos išlaidas, susijusias su mėgėjiško sodo teritorijos bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra, remontu ar tvarkymu, taip pat bendrojo naudojimo žemės naudojimu ir priežiūra, atsižvelgiant į sklypo dydį, jeigu bendrijos įstatuose nenustatyta kitaip;

6) bendrijos įstatų nustatyta tvarka ir sąlygomis dalyvauti bendrijos valdymo organo organizuojamose talkose ir kituose bendrojo naudojimo objektų priežiūros darbuose;

7) perleisdamas nuosavybės teise jam priklausančią sodo sklypą, atsiskaityti su bendrija pagal visas savo prievolės;

8) ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki nuosavybės teise jam priklausančio sodo sklypo perleidimo apie numatomą sudaryti perleidimo sandorį ir išstojimą iš bendrijos įstatų nustatyta tvarka pranešti bendrijos valdymo organui.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BENDRIJOS TURTAS IR PAJAMOS

23 straipsnis. Bendrijos turtas

Bendrijai turtas gali priklausyti nuosavybės teise. Bendrijos turtas valdomas, naudojamas, juo disponuojama įstatymų ir bendrijos įstatų nustatyta tvarka.

24 straipsnis. Bendrijos pajamos ir jų apskaita

1. Bendrijos pajamos sudaro:

1) bendrijos nario mokesčiai ir tiksliniai įnašai.

2) pajamos iš bendrijos turto;

3) iš bendrijos veiklos gautos pajamos;

4) valstybės ar savivaldybės tikslinės paskirties lėšos;

- 5) fizinių ar juridinių asmenų negražintinai perduoti pinigai ir kitas turtas;
- 6) kitos teisėtai įgytos pajamos.
- 2. Nario mokesčiai mokami pinigais. Tiksliniai įnašai gali būti piniginiai ir nepiniginiai. Nepiniginiais įnašais negali būti darbai ir paslaugos. Nepiniginiai įnašai įvertinami bendrijos įstatų nustatyta tvarka.
- 3. Bendrijos pajamų apskaita tvarkoma vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymu.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

BENDRIJOS PABAIGA IR PERTVARKYMAS

25 straipsnis. Bendrijos reorganizavimas

1. Bendrija gali būti reorganizuota Civiliniame kodekse nustatytais jungimo ir skaidymo būdais.
2. Reorganizavime dalyvaujančių bendrijų valdymo organai privalo sudaryti bendrijos reorganizavimo sąlygas. Reorganizavimo sąlygose turi būti numatyta:
 - 1) kiekvienos reorganizavime dalyvaujančios bendrijos pavadinimas, teisinė forma, buveinė, kodas, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie šią bendriją;
 - 2) reorganizavimo būdas, pasibaigiančios bendrijos, po reorganizavimo veiklą tęsiančios bendrijos, naujai steigiamos bendrijos;
 - 3) pasibaigiančios bendrijos nario tapimo po reorganizavimo veiksiančios bendrijos nariu tvarka, sąlygos ir terminai;
 - 4) momentas, nuo kurio pasibaigiančios bendrijos teisės ir pareigos pereina po reorganizavimo veiksiančiai bendrijai;
 - 5) bendrijos valdymo organui ir kitiems organams reorganizavimo metu suteikiamos papildomos teisės.
3. Kartu su reorganizavimo sąlygomis turi būti parengti kiekvienos po reorganizavimo veiksiančios bendrijos įstatai.
4. Apie reorganizavimo sąlygų sudarymą turi būti paskelbta visų reorganizavime dalyvaujančių bendrijų įstatuose nurodytuose leidiniuose tris kartus ne mažesniais kaip 30 dienų intervalais arba paskelbta visų reorganizavime dalyvaujančių bendrijų įstatuose nurodytuose leidiniuose vieną kartą, ne vėliau kaip 30 dienų iki narių susirinkimo dėl reorganizavimo, ir pranešta raštu visiems bendrijos kreditoriams. Skelbimo būdas turi būti nurodytas bendrijos įstatuose. Skelbime arba pranešime turi būti nurodyta:
 - 1) šio straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose nurodyta informacija;
 - 2) kur ir nuo kada galima susipažinti su reorganizavimo sąlygomis, po reorganizavimo veiksiančių bendrijų įstatais ir reorganizavime dalyvaujančių bendrijų praėjusių 3 finansinių metų metinėmis finansinėmis atskaitomybėmis.
5. Reorganizavimo sąlygas kiekvienos reorganizavime dalyvaujančios bendrijos valdymo organas turi pateikti juridinių asmenų registrui ne vėliau kaip pirmą po paskelbimo apie reorganizavimo sąlygų sudarymą įstatuose nurodytame leidinyje dieną.
6. Reorganizavime dalyvaujančios bendrijos kreditorius turi teisę reikalauti nutraukti ar įvykdyti prieš terminą prievolę, taip pat atlyginti nuostolius, jei tai yra numatyta sandoryje ar yra pagrindas manyti, kad prievolės įvykdymas dėl reorganizavimo pasunkės, ir jei kreditoriaus reikalavimu bendrija prievolių įvykdymo papildomai neužtikrino.
7. Ne vėliau kaip likus 30 dienų iki bendrijos narių susirinkimo dėl reorganizavimo reorganizavime dalyvaujančių bendrijų nariai turi teisę susipažinti su reorganizavimo sąlygomis, po reorganizavimo tęsiančių veiklą ar naujai steigiamų bendrijų įstatais ir praėjusių 3 finansinių metų finansinėmis atskaitomybėmis. Jei reorganizavimo sąlygos sudaromos praėjus 6 mėnesiams po nors vienos reorganizavime dalyvaujančios bendrijos finansinių metų pabaigos, pagal tas pačias taisykles kaip ir prieš tai sudaryta finansinė atskaitomybė turi būti sudaroma ir pateikiama tarpinė finansinė atskaitomybė. Ji neturi būti sudaryta anksčiau nei likus 3 mėnesiams iki reorganizavimo sąlygų sudarymo.

8. Reorganizavime dalyvaujančių bendrijų valdymo organai privalo bendrijų nariams raštu pranešti apie visus esminius pasikeitimus, atsiradusius po reorganizavimo sąlygų sudarymo iki sprendimo dėl reorganizavimo priėmimo, ir šį rašytinį pranešimą pridėti prie šio straipsnio 7 dalyje nurodytų dokumentų, taip pat apie esminius pasikeitimus žodžiu pranešti bendrijos narių susirinkime.

9. Sprendimą dėl bendrijos reorganizavimo priima kiekvienos reorganizuojamos ir reorganizavime dalyvaujančios bendrijos narių susirinkimas kvalifikuota balsų dauguma. Sprendimas dėl bendrijos reorganizavimo gali būti priimtas tik praėjus 30 dienų nuo viešo paskelbimo apie reorganizavimo sąlygų sudarymą. Sprendimu dėl bendrijos reorganizavimo turi būti patvirtintos reorganizavimo sąlygos ir pakeisti veiklą tęsiančių bendrijų ar priimti nauji po reorganizavimo steigiamų naujų bendrijų įstatai.

10. Dokumentas, patvirtinantis narių susirinkimo sprendimą dėl bendrijos reorganizavimo, turi būti pateiktas juridinių asmenų registrai.

11. Laikoma, kad reorganizavimas baigtas, kai yra įregistruotos visos po reorganizavimo įsteigtos naujos bendrijos ar įregistruoti visų veiklą tęsiančių bendrijų pakeisti įstatai.

26 straipsnis. Bendrijos pertvarkymas

Bendrija gali būti pertvarkoma į kitus viešuosius juridinius asmenis Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

27 straipsnis. Bendrijos likvidavimas

1. Bendrija likviduojama Civilinio kodekso ir šio Įstatymo nustatyta tvarka.

2. Jeigu bendrijoje liko mažiau kaip 3 nariai, per 30 dienų apie tokį narių sumažėjimą bendrija privalo pranešti juridinių asmenų registrai. Juridinių asmenų registro nuostatų nustatyta tvarka.

3. Likviduojamos bendrijos kreditorių reikalavimai tenkinami įstatymų nustatyta tvarka. Patenkinus visus kreditorių ir bendrijos narių reikalavimus (neviršijančius jų įnašų į turtą), likęs bendrijos turtas iki išregistravimo iš juridinių asmenų registro perduodamas kitiems viešiesiems juridiniams asmenims, kuriuos nurodo bendrijos narių susirinkimas ar teismas, priėmęs sprendimą likviduoti bendriją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

AŠTUNTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28 straipsnis. Valstybės institucijų ir savivaldybių santykiai su bendrijomis ir sodininkais

1. Valstybės institucijos ir savivaldybės vykdo viešąją bendrijų teritorijų administravimą, statinių statybos kontrolę ir viešosios tvarkos priežiūrą, turėdamos tikslą plėtoti ir puoselėti mėgėjišką sodininkystę bei jos tradicijas, žmonių poilsį, gali remti bendrijas, jų susivienijimus ar draugijas, siekiančius tinkamai prižiūrėti ir tvarkyti mėgėjiškus sodus ir jų kraštovaizdį, saugoti gamtą, auginti žemės ūkio produkciją, tvarkyti ir prižiūrėti bendrojo naudojimo objektus. Valstybės ir savivaldybių rėmimo būdus ir sąlygas taip pat nustato kiti teisės aktai bei specialiosios programos.

2. Įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka valstybė ir savivaldybės gali remti bendrijas visiškai ar iš dalies apmokėdamos išlaidas mėgėjiško sodo bendrojo naudojimo objektams (elektros tinklų, kelių, gatvių, vandens tiekimo, nuotekų šalinimo bei valymo ir kitų) statyti, prižiūrėti ir atnaujinti.

3. Savivaldybės bendrijas gali remti šiais būdais:

1) įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka bendrijas ir jų narius atleisdamos nuo žemės ir kitų mokesčių;

2) rengdamos, įgyvendindamos ir finansuodamos specialiąsias bendrijų rėmimo programas;

3) teikdamos nemokamas konsultacijas bendrijų steigimo, veiklos pasibaigimo ir pertvarkymo, mėgėjiškos sodininkystės veiklos, paramos gavimo, teritorijų planavimo, žemės naudojimo ir kraštovaizdžio tvarkymo klausimais.

4. Bendrijoms remti savivaldybėje gali būti sudaroma specialioji programa. Jos sudarymo ir lėšų naudojimo tvarką nustato savivaldybės institucijos, atsižvelgdamos į sodininkų bendrijų pageidavimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

29 straipsnis. Ginčų sprendimas

1. Ginčai tarp bendrijos ir bendrijos narių, tarp bendrijos ir kitų fizinių ar juridinių asmenų sprendžiami Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

2. Jeigu bendrijos nariai pageidauja raštu, jų tarpusavio ginčus gali nagrinėti bendrijos valdymo organas arba bendrijos narių susirinkimas įstatų nustatyta tvarka. Apie priimtą sprendimą ginčo šalims turi būti pranešta raštu. Jeigu ginčo šalys nesutinka su priimtu sprendimu, jų ginčas įstatymų nustatyta tvarka gali būti sprendžiamas teisme.

30 straipsnis. Atsakomybė už Įstatymo pažeidimus

Asmenys, pažeidę šį Įstatymą, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

31 straipsnis. Bendrijų, susivienijimų ir draugijų įstatų galiojimas bei keitimas

1. Bendrijų, susivienijimų ir draugijų, įsteigtų iki šio Įstatymo įsigaliojimo, įstatai galioja tiek, kiek jie neprieštarauja Civiliniam kodeksui, šiam ir kitiems įstatymams.

2. Bendrijų, susivienijimų ir draugijų įstatų, prieštaraujančius Civiliniam kodeksui, šiam ir kitiems įstatymams, turi pakeisti pirmasis po šio Įstatymo įsigaliojimo sušauktas jų organas, turintis teisę keisti įstatų.

32 straipsnis. Kai kurių šio Įstatymo nuostatų įsigaliojimas

1. Šio Įstatymo nuostatos, susijusios su juridinių asmenų registru, įsigalioja nuo juridinių asmenų registro pradžios.

2. Kol juridinių asmenų registras pradės veikti, bendrijos registruojamos galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ROLANDAS PAKSAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1795](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5231 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1795

Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo 2, 6, 7, 8, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-266](#), 2009-05-21, Žin., 2009, Nr. 67-2684 (2009-06-06), i. k. 1091010ISTA00XI-266

Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo 15, 16, 18 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-603](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-14 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-603

Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-996](#), 2010-07-02, Žin., 2010, Nr. 84-4405 (2010-07-15), i. k. 1101010ISTA00XI-996

Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas